

Ajándék

Tagadhatatlan tény, hogy a Karácsony fogalma elválaszthatatlan az ajándékozástól. Mindenkit, aki szereplője ennek „szertartásnak”, eltölt az öröm. Örül, aki kapja az ajándékot, mert szeretve van, örül az ajándékozó, mert végül is nagyobb öröm adni, mint kapni, és örül a kereskedő. De vajon gazdagodunk-e az ajándékozás által? Elisabeth Lukasnak, a logoterápia neves képviselőjének, Viktor E. Frankl tanítványának van egy felvetése – egészen más területről –, amely gondolatébresztő lehet az ajándékozás terén is: *„Ha két embernek van egy-egy almája és egymás között kicserélik, akkor az eredmény szerény: mindegyiküknek lesz egy almája, mint korábban. Ha azonban két embernek van egy-egy ötlete, és kicseréli, akkor mindkettőjüknek két ötlete lesz.”* (A logoterápia tankönyve. Agapé kiadó, 2011.)

Ha ez igaz az ötletekre vonatkozóan, akkor megállja a helyét a történetek vagy gondolatok terén is. Idei történetem (is) apámmal kapcsolatos. (Vajon mások is így vannak ezzel: Karácsony közeledtével előjönnek régi emlékek – azóta meghalt szereplőkkel?) Mindig erőlködés nélkül dolgozott, legyen az kapálás vagy kötözés, favágás vagy karóhegyezés. Soha nem kapkodott, nem sietett, fölöslegesen nem állt meg. Addigi életemben először sikerült átvenni valamit az ő munkatempójából. Ez már érettségi után történt. A Kálváriára mentünk ásni. A budaörsi Kálvária hegyen lévő földdekről azt kell tudni, hogy a betelepített svábok kezdték megművelni. Rengeteg követ szedtek ki a talajból. Ezekből rakták ki az esővíz gyűjtők – wosszeloch – falát és a telekhatárt jelölő kerítéseket. Ennek ellenére olyan sok apró kő maradt a talajban, hogy azt csak ásóvillával lehetett felásni. Friss, hideg volt a téli levegő. Reggel kimentünk –

gyalog –, ástunk délig, akkor megebédeltünk – kolbász, disznósajt, hurka (mind saját) –, majd folytattuk az ásást szürkületig, aztán összepakoltunk és hazamentünk. Jól esett otthon a vacsora, este hamar elaludtam, másnap kipihenten ébredtem. Így ástunk egyik nap a másik után, egyre nagyobb lett a felásott terület, egyre kevesebb maradt hátra, míg végül az is elfogyott.

Lassan annyi időm lesz, mint apám volt akkor. Jó érzés megtapasztalni, hogy valami kezd beérni bennem abból, amit ő plántált belém. Tudok huzamosabb ideig kitartóan tevékenykedni. (Ennek a cikknek az írására már ráfordítottam három órát). Nem akarok mindent egy nap alatt elvégezni. Szívesen kezdek bele hosszú könyvekbe is. Naponta 10 – 12 oldal, az egy hónap alatt már több mint 300, egy évben pedig akár 4380 is lehet.

Talán az sem véletlen, hogy épp ezekben a napokban nyomott a kezembe a Hivatás-őrző Ház egyik munkatársa egy legépelt részletet a Momoból. Ebben Beppo, az utcaszeprő osztja meg gondolatait Momoval: *„Sose szabad egyszerre az egész utcára gondolni, érted? Csak a következő lépésre kell gondolni, a következő lélegzetvételre, a következő söprűvonásra. Aztán megint mindig csak a következőre... Egyszer csak észrevesszük, hogy lépésről lépésre végigértünk az utcán.”* (Michael Ende: Momo)

Lépésről lépésre, napról napra kerülünk egyre közelebb Karácsonyhoz, és lépésről lépésre jön felénk Jézus is, aki nem lapos tv-t, nem is szellemi ajándékot, hanem önmagát adja.

Feldhoffer Antal
plébános

„Egy jó jegyző a háttérből irányítja a munkát.”

Beszélgetés Baumstark Tibornéval, Leányvár és Piliscsév körjegyzőjével

2011. december 1-jén megalakult a Piliscsév – Leányvár Körjegyzőség. A polgármesteri hivatal hivatalos megnevezése immár: **Piliscsév-Leányvár körjegyzőség Leányvári Kirendeltsége**. Az új önkormányzati törvény a polgármesteri hivatalok megszüntetését tervezi a 2000 alatti lélekszámú településeken. Ezt a hírt már több forrásból is hallhattuk. A körjegyzőség fogalma azonban bizonyára sokunknak ismeretlen, ezért szeretnénk bemutatni falunk lakosságának Baumstark Tibornét, Leányvár és Piliscsév újonnan megválasztott körjegyzőjét, illetve az általa vezetett körjegyzőséget.

Baumstarkné – akit én mindig csak „Betti néni”-nek szólítottam – kedvesen és készségesen, egy késő délutáni időpontban fogad leányvári munkahelyén.

- *Mindig ilyen hosszúra nyúlnak a napjai mostanában, vagy csak az interjú kedvéért maradt még itt? – kérdezem.*
- Az utóbbi időben igen, sokáig dolgozom, sok a tennivaló.
- *Családjával régóta Leányváron él, sokan ismerjük Önt, mégis arra kérem, meséljen egy kicsit magáról!*
- 1985 óta élek Leányváron. 1980 óta folyamatosan a közigazgatásban dolgozom,

a pénzügyeket kivéve minden területen kipróbáltam már magam: voltam adminisztrátor Tokodon, dolgoztam a járási hivatalban Dorogon gyámügyesként és szabálysértési ügyintézőként, majd Esztergom Polgármesteri Hivatalában kereskedelmi ügyekkel foglalkoztam. Mivel munkámból a pénzügyi terület volt ismeretlen, ezért e terület elméleti megalapozásával az Államigazgatási Főiskola költségvetési ellenőrzési szakán szereztem meg másoddiplomám 1997-ben. Egyik munkahelyemről sem azért jöttem el, mert muszáj volt, hanem vagy lejárt a szerződésem, vagy találtam izgalmasabb kihívást. 1989-ben vb. titkár, majd 1990-től vagyok Piliscsév település jegyzője, nem is vágyom el onnan.

Azt gondolom, jegyzőként nagyon hasznos, hogy ennyi területen dolgoztam már, hiszen rengeteg tapasztalatot szereztem, és így nagyobb rálátása van az embernek a különböző ügyekre.

- *Milyen haszna van két község számára, ha körjegyzőséget alakít ki? Úgy tudom, Leányvárnak ez létszükség volt.*
- Így igaz. Leányvárnak mindenképp társulnia kellett valamely településhez, ha polgármesteri hivatalát hosszabb távon fenn akarja tartani. Piliscsév hosszú távú gazdasági terveiben is benne volt a körjegyzőség kialakítása. Most a 2000 lakos alatti települések hivatalai vannak veszélyben, de sosem tudhatjuk, mikor éri utol a törvény a nagyobb településeket is. A két község lakossága együttesen kb. 4100 fő, ezért úgy gondolom, elébe mentünk a szabályváltoztatásoknak, és mindezekért még plusz normatívát is kapunk. Egy – egy társulás előnye azonban nemcsak a finanszírozásban van, hanem

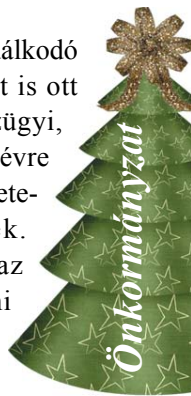
hatékonyabb munkát is eredményez. Igaz ez a közigazgatási, de pl. az oktatási társulásokra is: ami az egyik településen jól működik, azt megvalósíthatjuk a másikon is. Tehát a jó gyakorlat áthozható, a rossz gyakorlat pedig megszüntethető. Ezt szeretném elérni Leányvár és Piliscsév esetében is.

- *Most, körjegyzőként – talán nem túlzok – kétszer annyi teendője lesz, mint eddig. Mégis mi motiválta ennek a posztjának a betöltésére?*
- Piliscsévén polgármester asszonnyal egy ideje már gondolkodtunk a körjegyzőség megalakításán. Nekem már akkor eszembe jutott, hogy szívesen vállalnám a feladatot. Izgatnak az új teendők, szeretem a kihívásokat, szeretem a munkámat. Nem elhanyagolható az a tény sem, hogy gyermekeim már felnőttek, így szabadon oszthatom be az időmet. Ez lényeges kérdés, hiszen a két települési és három kisebbségi testület, illetve a 2 – 2 bizottság működtetése nagyobb feladat lesz, mint a hatósági munkában történő többletfeladatok. Mind a testületi, mind a bizottsági üléseken személyesen szeretnék részt venni, legalábbis addig, amíg kialakul az együttműködésünk. Mindezen feladatok a jövőben legalább heti két esti elfoglaltságot jelentenek majd a két településen.
- *Számíthatunk-e változásra a hivatal felépítését, működését illetően?*
- A körjegyzőség december elsején jött létre. Abban állapodtunk meg, hogy a személyi kérdéseket illetően év végéig minden változatlan marad. Ebben az egy hónapban a polgármesterekkel együtt felmérjük, hogyan lehetne hatékonyabban működni, mi szorul ennek érdekében átszervezésre. Majdnem biztos, hogy a

leányvári hivatalból az egyik gazdálkodó átmegy Piliscsévre (ő egyébként is ott él). Úgy tervezzük, hogy a pénzügyi, gazdasági feladatok mind Piliscsévre kerülnek, kivéve azokat a területeket, amelyek ügyféligenyesek. Konkrétan azt szeretnénk, ha az ügyfelek helyben tudnák intézni ügyeiket, (pl. pénztári kifizetések, közmunka, segély ügyek, stb.) ezért inkább egyelőre csak a körjegyző fog utazni. Így 3 fő maradna a hivatalban rajtam és a polgármesteren kívül: 1 adóügyes, 1 pénzügyes és 1 fő, aki a szociális- és gyámügyekkel és egyéb igazgatási ügyekkel foglalkozik.

- *Beszélgetésünk végén maradt még egy fontos kérdés: mikor és hogyan lehet Önt Leányváron elérni?*
- Bár a hivatalos elnevezések szerint a körjegyzőségben Piliscsév a „székhely”, Leányvár pedig a „kirendeltség”, fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy mindkét településen ugyanannyi időt fogok tölteni, egyforma lesz az ügyfélfogadás. Minden testületi és bizottsági ülésen, önkormányzati rendezvényen részt veszek! Minden szerdán és pénteken Leányváron leszek, a keddi napok váltakoznak majd: az egyik héten kedden Leányváron, a másik héten pedig Piliscsévén fogok dolgozni. Kérdéseikkel, problémáikkal szeretettel várok mindenkit ügyfélfogadási időmben (szerdánként 8 – 12 óráig) vagy az eddig is érvényben lévő jegyzo@leanyvar.hu e-mail címen.
- *Köszönöm a beszélgetést, munkájához pedig sok sikert kívánok magam és a Leányvári Újság szerkesztőségének nevében!*

Misik Hajnalka

A tudás becsülete és a lélek derűje

Beszélgetés Nagyné Engler Zsuzsával, iskolánk igazgatónőjével

Engler Zsuzsával 2005 tavaszán találkoztam először. Férjemmel akkoriban döntöttük el: több évtizedes városi élet után szeretnénk egy kis faluban letelepedni. A sors úgy hozta, hogy erre Leányváron nyílt lehetőségünk. Kétgyermekes szülők lévén a végső elhatározás előtt természetes volt, hogy felkeressük az iskolát, melynek barátságos kis épülete már akkor megnyerte tetszésünket, amikor először sétáltunk végig az Erzsébet utcán. Az igazgatónővel folytatott beszélgetés pedig – túlzás nélkül mondhatom – feltette a pontot az i-re: kedves, határozott, energikus egyéniségét biztosítéknak éreztük arra, hogy fiaink jó kezekbe kerülnek majd a Leányvári Általános Iskolában.

Ezek az emlékek jártak a fejemben, amikor egy borongós téli délelőttön beléptem az igazgatói irodába. Zsuzsa most is, mint mindig, mosolygósan fogadott és várta kérdéseimet. Én pedig azonnal a dolgok középebe vágtam...

- *A napokban tárgyalja a parlament az új köznevelési törvényt. Az intézményvezetők és a tantestületek hogyan vettek részt a törvénytervezet előkészítésében?*
- A törvénytervezet előkészítésébe semmilyen hivatalos úton nem vontak be sem engem, sem a tantestületet. A szinte napról napra változó tervezetet önszorgalomból ismerhette meg az a pedagógus, aki vette a fáradságot és olvasta a szakmai folyóiratokat, követte az egyéb híradásokat. Részt vehettünk a törvényvel kapcsolatos konferenciákon, de ott is inkább csak általánosságokat hallottunk, a beleszólás lehetősége nélkül.
- *Indokoltnak, szükségesnek tartod-e az új törvény megalkotását?*
- Válaszom egyértelműen igen! Az indokok közül most csak egyet emelek ki: szükség van a tartalmi átalakításon belül a tantervek – a NAT, a kerettantervek és a helyi tantervek – arányainak felülvizsgálatára. Nagyon fontos lenne, hogy a tanulók az ország bármely szegletében, bármelyik iskolájában ugyanazokat az alapismereteket sajátíthassák el.
- *Sok törvényről derült már ki, hogy a törvényalkotó jó szándékai ellenére csak írott malaszt maradt. Nem gondolod, hogy most is fennáll ennek a veszélye?*
- A jó szándékok, jó megoldások mellé be kell építeni a törvénybe a megvalósítás anyagi és személyi garanciáit! Magyarán szólva: hiába beszélünk az integrált oktatás követelményéről, ha az osztálytanító mellett nincs pénz a fejlesztő pedagógus alkalmazására, vagy az intézmény nem alkalmazhat saját gyógypedagógust, pszichológust. Itt jegyzem meg, hogy nagy szükség lenne a tanító- és tanárképzés megújítására, a pedagógusi hivatás

vonzóvá tételére is. Hogy legyen a tudásnak becsülete a fiatalok előtt, ha a pedagógus pályának, és személyesen magának a pedagógusnak nincs rangja egy közösség életében?! Hovatovább mindannyian ismerünk olyan esetet, hogy valaki azért választja a tanítóképző főiskolát, mert oda a pontszáma még épp elegendő. Ezért jobban megszűrném a felvételizőket, akár alkalmassági vizsgák révén is, hogy aztán a végzett hallgatók hivatásnak tekintsék munkájukat.

- *Mi az, amit még mindenképp elmondtál volna a törvényalkotóknak, ha kikérték volna a véleményedet?*
- Egy figyelmeztetést: Gyerekekkel nem szabad kísérletezni! Nyugodt, eredményes, emberséges oktató-nevelő munka csak tervezhető, kiszámítható körülmények között lehetséges. Törvényeket, jogszabályokat nem lehet évente változtatni, illetve ha változnak, akkor az átaláláshoz elegendő felkészülési idő is kell.
- *Kedves Zsuzsa, az országos ügyek után evezünk hazai vizekre! 2010 őszén megalakult a Pilisi Általános Iskolák, Óvodák és Bölcsődék Közössége. Így iskolánk hivatalos neve azóta PÁIÖBK Általános Iskola – Grundschule. Miért volt szükség erre a társulásra?*
- Leányvár, Keszthely és Piliscsév önkormányzata azért hozta létre a Pilisi Közös Oktatási Társulást, hogy ezáltal újabb anyagi forráshoz jusson. Az iskoláknak, óvodáknak külön-külön eddig is és a jövőben is járó normatívákon felül a Közöség kap egy ún. társulási normatívát is, amelynek felhasználásáról a fenntartó társulási tanács dönt. Sajnos ettől az újabb költségvetési forrástól se lehet csodákat várni, hacsak nem azt tekintjük csodának, hogy elkerültük a pénzügyi helyzetünk drasztikusabb romlását.
- *Mi a Te szereped ebben a Közösségben?*

– A társulási tanács megbízásából öt évig én vagyok a közösség szakmai vezetője. Az anyagiak mellett legalább olyan fontosnak tartom hangsúlyozni a társulás pedagógiai tartalmát és jelentőségét. Már eddig is több közös program (bemutató órák, óvodai bemutató foglalkozások, sportversenyek, szavalóverseny, nyitott adventi készülődés) igazolta, hogy a tanároknak és a gyerekeknek is hasznára válik ez az újfajta együttműködés.

- *Az iskola és az iskolaközösség vezetése mellett tudjuk, hogy te tanítod a német nyelvet a 7. és a 8. osztályban, összesen heti tíz órában. És még nem is említettük, hogy te vagy a Német Kisebbségi Önkormányzatunk elnökhelyettese. Életed és munkád ezer szállal kötődik a faluhoz. Aligha gondoltad annak idején leányvári kisdiákként, hogy elindulva az iskolából utad vissza fog vezetni újra ide a szülőfalu iskolájába! Kérlek, meséld ennek az útnak a főbb állomásairól!*
- Családom nemzedékek óta itt él Leányváron, így természetes volt, hogy én is ebbe az iskolába jártam. Hálás vagyok Eifert Mihályné Hermin néninek, hogy már első osztályban megszerettette velem a német nyelvet. Nagyon sokat köszönhetek Erdély Jenő igazgatónak, felsős német nyelvtanáromnak...
- *Valóban nagy hatással lehetett rád Jenő bácsi! Olvastam a Leányvári Újság 2007/6. számában azt a meleg hangú bevezetőt, amelyet Erdély Jenő Leányvár múltjáról szóló összeállításáéhoz írtál. Ajánlom a bevezetőt és magát az írást is mindenkinek, de különösen azoknak, akik nemrég költöztek Leányvárra és többet szeretnének megtudni lakóhelyük múltjáról. De térjünk vissza hozzád!*

- ...Hetedikes koromban az országos német versenyen harmadik helyezést értem el, s aztán már magától értetődött, hogy két tanítási nyelvű iskolában fogok továbbtanulni. A pesterzsébeti Kosuth Lajos Gimnáziumban az osztályfőnököm Lunczer Teréz volt, akit máig példaképemnek tekintek. Alighogy elkezdtem a Tanítóképző Főiskolát Esztergomban, 1982-ben Erdély Jenő felkérésére napközis tanító lettem és ezzel visszatértem régi iskolámba. Mire 1988-ban Pécssett megszereztem a német nemzetiségi nyelvtanári diplomát, már boldog kétgyermekes anyuka is voltam.
- *Azt mondják, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában. Te mégis szívesen vállaltad az iskolaigazgatói megbízatást 1999-ben.*
- Miért ne vállaltam volna szívesen? Mindig is hasznára akartam lenni a falunk és nagyon szerettem a hivatásomat. Akkor már sok tanítási tapasztalat állt mögöttem és voltak elképzeléseim arról, hogy mit tegyek vezetőként. Láttam, hogy az új generáció tanításában már egész más eszközöket, módszereket kell alkalmazni, ha eredményesek akarunk lenni. Tehát a diploma megszerzése után sem hagytam abba a tanulást, hanem önrőből sok továbbképzésen vettem részt német nyelvterületen. Mind közül talán a dél-tiroli két éves vezetőképző tanfolyam adta a legtöbb inspirációt számomra.
- *Milyen alapvető célt tűztél magad elé vezetőként?*
- Leányvár egy kis falu és iskolája tipikus kisiskola. Évről évre be szeretném bizonyítani, hogy egy ilyen kisiskola is felvértézi diákjait olyan tudással, amely utat nyithat számukra bármely életpálya felé. Örömmel tölt el, hogy volt diákja-

ink, a szülők, valamint különböző középiskolák vezetői is rendszeresen elismeréssel nyilatkoznak a mi iskolánkban megszerzett alapo- zó tudásról. Úgy látják, hogy erre lehet építeni. A tudás megalapozása mellett van azonban egy másik, nem kevésbé fontos célom. Legyen a kisiskola a béke szigete, és a diákok, akik innen kikerülnek, váljanak derűs lelkületű felnőttekké! Persze vezetőként és a falu lakójaként én is örülnék, ha az iskolaépület felújítására (fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje, tetőcsere, tornaterem építése) lenne pénzünk, de tudom, hogy ez ma még csak álom. Azt mondom, nem baj, ha a falak régiek, csak a munka, amely a falak közt folyik, legyen korszerű és a diákok legyenek lelkileg egészségesek.

- *Ennek a korszerű munkának is vannak anyagi feltételei...*
- Valóban, és ezért alapvető kérdés, hogy az iskola fenntartója, az önkormányzat, a polgármester mennyire tartja fontosnak az iskolaügyet! Nélkülük nem megy! Mondok egy példát. 2002-ben iskolánkban lehetővé vált, hogy az első osztályban a tanítónő mellett fejlesztő pedagógus is foglalkozzon a kisdiákokkal. Ennek a korszerű módszernek a bevezetésével élenjárók voltunk Magyarországon, joggal lehetünk büszkéek erre. De hiába ismerkedtem volna meg a módszerrel Dél-Tirolban és hiába szerettem volna meghonosítani nálunk, ha az akkori polgármester, Bánffy Miklós nem áll mellém és nem győzi meg a testületet az ügy fontosságáról. Nekik köszönhetem, hogy végül megszavazták a szükséges anyagi fedezetet. (Ugyancsak ebben az időben vezettük be 8. osztályban a matematika és magyar órákon a csoportbontást. Sajnos ez azóta pénz hiányában megszűnt.)

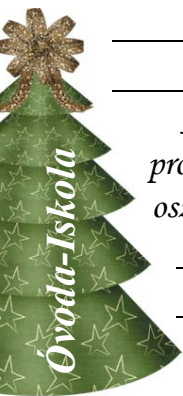
- *Napjainkban az iskolák anyagi forrásai között egyre nagyobb szerep jut a pályázatokon elnyert támogatásoknak is.*
- *Bizony, nem elhanyagolható az az összeg, amit így megszereztünk az utóbbi években: kb. 8-10 millió forint! A pályázatokat magam írom. Pályázati pénzből készült el például a tájház tetőcseréje, a kisiskola udvarának aszfaltozása, vetünk projektorokat, számítógépeket, sőtétítőfüggönyöket, sportszereket. A falu sportpályájának a világítása is egy pályázat eredményeként valósult meg. És pályázati pénzből támogattuk a tavalyi nyolcadikosok háromnapos kirándulását a Tarjáni Nemzetiségi Ifjúsági Táborba.*
- *Sok komoly kérdést érintettünk, és még mi mindenről nem ejtettünk szót! Jó lenne például, ha az újság olvasói megismerkedhetnének majd a tantestülettel, és a kisebbségi önkormányzat szerepe a falu életében szintén egy újabb riport tárgya lehetne. A mi mai beszélgetésünk záró témája pedig úgy gondolom nem is lehet más, mint a közelgő karácsony. Mit jelent neked ez az ünnep?*
- *A családot, az összetartozást jelenti! Szinte nem is tudok meghatottság nélkül beszélni erről, hiszen lelki szemeim előtt egyszerre jelenik meg az a sok szenteste,*

amikor családomnak három, sőt néha négy generációja is együtt ünnepelt. Az idei karácsony pedig azért lesz különösen szép, mert reményeink szerint a lányoméknak új otthonában fog összejönni a család.

- *A szeretteinkkel való együttléten kívül neked mi az igazi, az elmaradhatatlan karácsonyi ajándék?*
- *A könyv! Mert a jó könyv a lelkünkhöz szól, tanít, gyönyörködtet, maradandó örömet nyújt. Zárjuk ezt a beszélgetést egyik kedves írómmal, Wass Albert szavaival: „Tudni és megérteni azt, hogy az is jót akar, aki másképpen akarja a jót, mint én.” Jó lenne, ha minél többen, minél többször idéznénk eszünkbe ezt a gondolatot! Nem csak hívő emberek, és nem csak karácsonykor.*
- *Kedves Zsuzsa, az újság olvasói, a leányváriak nevében köszönöm, hogy megosztottad velünk gondolataidat! Kívánunk Neked és családnak békés, boldog ünnepeket!*
- *Én is köszönöm, hogy megkerestél, és kívánok a falu minden lakójának áldott karácsonyt!*

*A beszélgetést lejegyezte
2011. december 1-jén
Sándori Klára*

Az általános iskola hírei

A leányvári általános iskola tanulói és pedagógusai érdekes és izgalmas programokon vettek részt az őszi folyamán. A tanítók és egy volt diák ezeket osztják meg az Olvasókkal beszámolóikban.

Természetismeret egy kicsit másképpen

A sünt, a fakopácsot, a vadmacskát minden gyerek ismeri, de vajon tudják-e, mi a különbség az őz és a szarvas között? Ki lakik a kidőlt fában? Hány szinten zajlik az erdei élet? Melyek hazánk természetes erdőtársulásai? Mi a különbség egy őshonos tölgyes és egy telepített akácos között? Alsó tagozatos tanulóinkkal egy szép őszi szombaton felfedező útra indultunk, hogy mindezeket kiderítsük.

Egy igazán „kézbe vehető múzeumba”, a Magyar Természettudományi Múzeumba látogattunk el, ahol a gyerekek életkorának megfelelő megközelítésben és mélységben a hazai erdők élővilágával ismerkedtünk meg. Az iskolán kívüli aktív, tapasztalati úton történő ismeretszerzés, ismeretközvetítés sajátos formája a múzeumban megvalósuló foglalkozás, mely ezúttal is nagy sikert aratott diákjaink körében.

Célunk, hogy a gyerekek maradjanak nyitottak az ismeretszerzés iskolán kívüli módjaira is. Arra törekszünk, hogy a múzeum, mint igényes szórakozási lehetőség, épüljön be a gyerekek mindennapjaiba.

Kovács Andrea

Geoda

Október végén ellátogattunk a 3. osztályos tanulókkal az esztergomi GEODA interaktív ásvány- és őslénykiállításra.

A gyerekek izgatottan várták, hova érkezünk a sötét „bányafolyosón”, ahonnan „titkos ajtók” nyíltak a kiállítótermekre. Megcsodálhattunk hazai és a világ távoli részeiről származó különleges ásványokat. A csoportot vezető hölgytől sok új és érdekes információt hallhattunk. A foglalkozóban mindenki készíthetett egy pár, ásványokból fűzött fülbevalót, melyet a lányok rögtön a fülükbe is tettek, a fiúk pedig hazavitték az édesanyjuknak. A következő meglepetés az „aranymosás” volt, ahol a gyerekek a vízből egy réztányérral az iszapot s vele együtt apró, színes ásványokat meríthettek. Nagy volt az öröm, mikor eredményesnek bizonyult a merítés! A talált „kincseket” kis dobozokba zárva mindenki eltehetette emlékébe. Tovább haladva láthattunk magyarországi dinoszaurusz-csontokat, mamutfogat, kecskekörömöt, majd a vetítőteremben az Ichthyosaurusról egy érdekes kis dokumentumfilmet. Végezetül ősmaradványok után kutathattunk. Paleontológussá változva a száraz homokban kis lapáttal kereshették a gyerekek az őskövületeket. Mindenki talált valamit, volt aki fossziliát, mások rózsakvarcot, tigrisszemet, s persze ez is a kis felfedezőik birtokában maradhatott. ☺

Gyorsan eltelt ez a két óra. Sok új ismerettel és élménnyel lettünk gazdagabbak. Köszönjük a kiállítást szervezők lelkes és kreatív munkáját!

*Kreisz Andrea
tanító*

Nyílt nap az iskolában

2011. november 16-án iskolánk nyílt napot tartott az első osztályban.

Három tanítási órát: németet, matematikát és magyar-olvasást tekinthettek meg a szülők. Célunk az volt, hogy betekintést nyerjenek az iskola életébe. Lássák, milyen ismeretekkel gazdagodtak a gyermekek, hogyan sikerült beilleszkedniük, illetve megszokniuk a tanórák

folyamatosságát e néhány hónap alatt. Milyen módon tudták, tudják elfogadni az egymás és nevelőik közti kommunikációs viselkedési szabályokat, s az iskola mint intézmény teremtetette „kötöttebb” formákat.

Leányvári Gabriella játékos formában, rajzos, mozgásos feladatokkal fűszerezve sajátítja el a német nyelv alapvető tudnivalóit. Matematika és magyar-olvasás órákon Martin Gyöngyi fejlesztőpedagógus heti 3 alkalommal foglalkozik a gyerekekkel. Fejlesztő játékokkal, mozgásos mondókákkal tarkítva segítséget nyújt a tanulóknak a későbbi olvasás, írás, matematika tárgyak alapvető ismereteinek elsajátításához.

Örömmel tapasztaltuk, hogy ezen a napon nagy létszámban vettek részt a szülők. Köszönjük az érdeklődésüket. Reméljük, segíthettünk abban, hogy megismerjék a kis elsősök iskolánkban eltöltött hétköznapjait.

Nádasdi Lászlóné
1. osztályos tanító

Játékdélután és vásár

Az idei tanévben harmadik alkalommal került megrendezésre a játékdélután, melyen a gyerekek szüleikkel együtt játszhattak színvonalas, jó minőségű társas- és fejlesztő játékokkal. Az „alapanyagot” az *Óperenciás Gyermekkönyvek és Játékok Háza* biztosította. A jó hangulatú délutánok sok szülő és nagyszülő számára megkönnyítették a karácsonyi ajándékozást, hiszen megtapasztalhatták, hogy gyermekük melyik darabbal játszik legszívesebben, és azt helyben meg is rendelhették.

Köszönetet mondunk mindenkinek, aki iskolánkban vásárolt, mert ezzel az intézményt támogatta. Az „Óperenciás” ugyanis a bevétel 10%-át a leányvári iskolának adja. Az idén 20000Ft-ot kaptunk, amiből taneszközeink tárárt tudjuk fejleszteni.

Mini Magyarország Makettpark Kiséren

Manapság egyre nagyobb nehézséget okoz a családok számára elutazni az ország különböző pontjaira, hogy hazánk nevezetességeivel megismerkedhessenek. Ezért is örültem, amikor rátaláltam Kiséren a makettparkra. Kreisz Andrea a 3. és Kovács Andrea a 4. osztályosokkal csatlakozott hozzánk (2. osztály) és így egy nagy csapattal utaztunk Kisérré.

Nagyon szép környezetben 44 épület kicsinyített mását volt alkalmunk megnézni, a kis épületek mellett pedig rövid leírást olvashattunk. Térkép segített a gyerekeknek abban, hogy megtalálják Debrecent, Lillafüredet vagy Pannonhalmát. Jó volt látni az apróságok felcsillanó tekintetét, amikor a sok ismeretlen templom, kastély és apátság között ismerősre is akadtak. Ilyen volt például a Parlament, a Hősök tere vagy a Bazilika, amit Esztergomban már mindenki látott.

Jó szívvel merem ajánlani mindenkinek akár vasárnap délutáni családi programnak is a tavasztól őszig ingyenesen látogatható parkot.

Papp Pálné

Hogyan olvasunk mi, európaiak? *Olvasóvá nevelés az általános iskolákban*

Írásom alapgondolatát a „Tanító” szeptemberi számának közoktatási híreiben olvastam. Miszerint az Európai Bizottság által kezdeményezett vizsgálódásból kiderül, hogy sok fiatal európainak alapvető gondjai vannak az írással és az olvasással. Minden ötödik 15 éves és sok felnőtt európai nem tud rendesen olvasni. Emiatt társadalmi kirekesztődés fenyegeti őket, sokkal nehezebben találnak munkát, és az életminőségük is rosszabb, mivel az írni-olvasni tudás minden tanulási folyamat alapja. Megállapítást nyert, hogy a vizsgálatban résztvevő 31 ország többségében történtek erőfeszítések az olvasás- és írástanítás eredményesebbé tételére.

Az uniós tagállamok oktatási miniszterei célul tűzték ki, hogy 2020-ra a rossz olvasók arányát 20%-ról 15% alá csökkentik. Ezt mostanáig csupán Belgium, Dánia, Észtország, Finnország és Lengyelország érte el. A bizottság várhatóan 2012 közepére fogja előterjeszteni szakpolitikai javaslatait.

Mint kiderült, a probléma nem csak minket, magyarokat érint érzékenyen, hiszen évek óta mást sem hallunk, minthogy a mai gyerekek nem tudnak olvasni, mert nem tanítják meg őket rendesen. Kapunk a fejünkre hideget és meleget egyaránt, mivel jó magyar szokás szerint a pedagógiához is mindenki ért.

Bevallom, sokat töprengtem azon én is, min lehetne változtatni az olvasás és szövegértés fejlesztése érdekében.

A Tanítók Egyesületének XIV. szakmai konferenciáján (amely 2011. november 10-én Budapesten került megrendezésre) neves szakemberek, köztük Dr. Bagdy Emőke, Dr. Páli Judit és Dr. Gyarmathy Éva pszichológusok számoltak be vizsgálataik

eredményeiről. Előadásaikban rávilágítottak a digitalizált világ gyermekeinkre gyakorolt hatására, hogy milyen tanulási zavarok jelentkeznek a leggyakrabban. Figyelemzavar, viselkedési zavar, teljesítményzavar. Ugye milyen ismerős?! Mi áll ennek hátterében? Modern analfabéták vagy kreatív agyak?

Egy gombnyomásra, kattintásra információ-áradat zúdul a mai kor emberére, már egészen kicsi koruktól kezdve. Ahelyett, hogy labdázának, bújócskázának, fára másznának stb., mint mi tettük gyermekkorunkban, a TV – VIDEO – SZÁMÍTÓGÉP előtt töltik az időt. Ennek következményeként bizonyos készségek átalakulása következik be, ún. neurológiai hiányok alakulnak ki, például harmóniahiány. Az eltérő agyi működés során gondolkodási műveletek tűnnek el.

Mi köze mindennek az íráshoz, olvasáshoz? Az írásbeliség, írástanulás logikai elemző gondolkodást igényel, ahol nyelvi elemekből képzetalkotást tanulunk. A mai gyermekeknek kevesebbet mesélnek, olvasnak fel, helyette mindent képekben kapnak. Ezáltal kevesebb lesz a képzetalkotás. Ennek következménye a szövegalkotási nehézség. Igaz, hogy könnyebben dolgozzák fel a változó információkat, fejlettebb a rövidtávú memóriájuk, de az észlelés bizonytalan marad.

Nem tudnak a gyermekek élményszerűen olvasni, problémát jelent a lényeges információk kiemelése, a rendszerezés.

Az olvasóvá nevelés nem egyenlő az olvasás tanításával. Már sokkal korábban elkezdődik, hiszen 10 éves korban lezárul!

Kedves Szülők és Nagyszülők!

Sokkal többet tehetnek gyermeikért, unokáikért, mint gondolnák. Ha jó példával járnak elő, sokszor látják Önöket olvasni, a kisgyermekek azt is, mint minden mást utánozni fognak. Természetessé válik számukra. Arról nem is beszélve, hogy a közös mesélésnek az élményen kívül számos fejlesztő hatása van. Természetesen az évek múlásával a gyermekek érdeklődése eltér a miénktől és persze attól, ami minket anno szórakoztatott. Ezért mindig figyelembe kell venni az egyéni adottságot, érdeklődést. A közelgő ünnepekre lepjék meg szeretteiket egy szép könyvvel, s ajándékozzák meg magukat is az olvasás élményével! Ehhez szeretnék néhány könyvet ajánlani:

Alsó tagozatosoknak:

Berg Judit: Rumini

Felix Salten: Bambi

Minden korosztálynak:

Linda Sue Park: Min mester inasa

Felsős fiúknak:

Louis Sachar: Bradley az osztály réme

David nem hagyja magát

Christopher Paul Curtis:

Bud vagyok, uram!

Frakn Cottrell Boyce: Milliók

Felsős lányoknak:

Louis Sachar: Laura titkos társasága

Christine Nöstlinger: A cseregyerek

Katherine Peterson:

A nagy Gilly Hopkins

Kellemes időtöltést kívánok!

Urbánné Szeremlei Katalin

a Leányvári Általános Iskola

magyar szakos pedagógusa

Bécs, a karácsony városa múzeumok és vásárok módon

Egy lehetőség tárult elém, amikor megtudtam, hogy volt iskolámmal Bécsbe mehetek. Nagyon örültem a hírnek, hiszen ez az a város, amivel szerintem bárki tökéletesen ráhangolódhat a karácsonyra. Ízek, illatok, hangulat, látványosságok – azt hiszem, nem kell tovább sorolnom szépségeit.

Szombat reggel hat óra. Mindenki megérkezett. Az indulásra vártunk és felszálltunk a buszra. Már indultunk is, és meg sem álltunk úti célunkig, hiszen várt minket a csokimúzeum. A vendégek nagyon kedves fogadtatásban részesülnek a látogatás során: amint megérkeztünk, csokival kínáltak minket, a következő állomás pedig a csokiszökőkút volt. Miután minden édességet meg-

kóstoltunk, végignéztük a kiállítást, ahol leírták, hogyan is lesz a kakaóbabból ez a finomság. Majd a moziterem: mindezt megnézhattuk élesben is. Utána pedig fellezettek minket a gyártósorra, ahol éppen csomagolták az adventi kalendáriumokat. Itt is kaptunk egy kóstolót, gesztenyes csokoládét. Maga Andreas Heindl mutatta be nekünk a családi vállalkozást.

Következő állomásunk a Schönbrunni kastély volt. A felnőttek megnézték a felnttmúzeumot, a gyerekek pedig pedig egy másik részbe mentek, ahol ki is próbálhatták, hogyan éltek régen és milyen játékokkal játszottak Mária Terézia korában. Fiúklányok egyaránt nagyon élvezték a kiállítást: a lányok a parókákon mutatták meg

fodrásztehetségüket, a fiúk meg a fajátékokkal repítették el az időt. Az utolsó terem a régi étkezési szokásokat mutatta be, szintén interaktív módon. Na, itt aztán tényleg jó kedvük lett! Úgy tálták sorban az ételeket, mintha ők maguk lennének a szolgálok! Rohantak, siettek, mert az uralkodók már várták a vacsorát. Mindezek után még be is öltözhetek a császári ruhákba, leülhetnek a trónra és le is fényképeztethették magukat.

A kastély udvarán volt egy kis vásár, azt is körbejártuk. Megkóstoltuk a császármorzsat, a frankfurti virslit és a sült krumplit. Sétáltunk egyet a hátsó kertben is, amely gyönyörű látványt tárt a szemünk elé: a madarak repkedtek, a fű még így novemberben is tökéletesen zöld volt és a Glorietről még nem is beszéltem.

Majd továbbindultunk a városháza előtti nagy vásárba. Már most, advent előtt hatalmas tömeg volt. Mindenhol érezni lehetett a forralt bor illatát, a fenyőét... A kézműves termékek csak úgy sorakoztak mindenhol, szebbnél szebbek. Találtunk egy-két

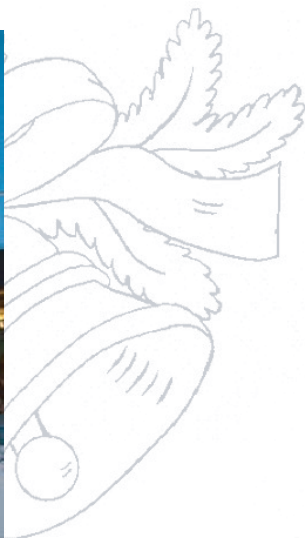
magyart is, melyek egy pillanatra mosolyt csaltak az arcunkra.

De sajnos indulnunk kellett vissza. Elsétáltunk a buszhoz, miközben láhattuk a szépen kivilágított utcákat, tereket. Hatalmas varázsa volt, ilyen fényáradatot is ritkán lát az ember. A folyóparton kezdtük utunkat, amely véglegesen megkoronázta szépségével a napot.

Mindig, mikor hazaérek, jön a kérdés: jól érezted magad? Jó volt? Tetszett? Mikor ezek felmerültek otthon, egyértelmű volt a válaszom, azt hiszem, nem is kell magyaráznom, miért. Úgy hiszem, nem csak én voltam így vele. És ha legközelebb felmerül a kérdés, és alkalmam is van rá, hogy velük tarthatok, természetesen igen lesz a válasz, hiszen ilyen jó iskolai kiránduláson nem minden nap veszek részt.

Egri Sára

Dalkörünk jubiláló karnagya, Fódi János

A Német Nemzetiségi Dalkör 2011. november 19-én szép meghívásnak tehetett eleget szomszéd településünkön, Csolnokon. Ezen a napon ünnepelte a csolnoki Német Nemzetiségi Kórus megalakulásának 60. évfordulóját. Ezen a jubileumi napon még egy ünnepelt volt, Fódi János karnagy úr, a csolnoki és a leányvári énekkar karmestere, aki ezen a napon ünnepelte születésnapját.

Fódi János 1933. november 19-én született a Veszprém megyei Tósokberényben. 1949-től a veszprémi gimnázium tanulója, itt kezdi komolyabb zenei tanulmányait is klarinéton. A helyi szimfonikus zenekarban játszik. Később elvégzi a karvezető-képzőt, elmélyíti klarinét tudását, majd zenetanár-képzőt végez szolfézs szakon. Tanulmányait befejezve kerül Dorogra, az Erkel Ferenc Zeneiskolába, ahol gyerekeket tanít zenélni. A tanítás mellett klarinétozik a Dorogi Szimfonikus Zenekarban és a Bányászzenekarban is.

1963-ban a dorogi zeneiskola tagiskolát indít Csolnokon, melynek János bácsi az igazgatója egészen 1991-es nyugdíjazásáig. 1967-től vezeti és koordinálja a csolnoki fúvószenekar munkáját, majd a Német Nemzetiségi Kórust is ő irányítja, melynek eredménye számos hazai és külföldi siker, illetve elismerés. 2002-ben a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata a Magyarországi Németiségért Arany Dísztüvel ismeri el áldozatos munkáját. 2006-ban a Josef Gungl Emlékérmeket adományozza neki a Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa. 2006. december 18-án életművéért a Pro Cultura Minoritatum Hongriae Díjat vehette át.

János bácsi 2007-ben vette át felkérésünkre a Leányvári Dalkör irányítását, amit legnagyobb meglepetésünkre végez, és bízunk benne, hogy még sokáig tanulhatunk tőle. Ezúton is szeretnénk neki még sok boldog születésnapot kívánni erőben, egészségben.

János bácsi az első sorban, középen látható

Dalkörünk 2011-ben mozgalmas és tartalmas évet tudhat maga mögött 18 szereplési lehetőséggel.

Január elején a Kultúrotthonban fogadtuk a megye német kisebbségi önkormányzatainak képviselőit a zenekarral és a táncsoporttal közösen. Három fellépésünk volt az Érdi Mónika által vezetett kamarazenekar kíséretével. Két előadásuk volt az esztergomi Pszichiátriai Osztály betegeinek, majd húsvéti koncertet adtunk a leányvári templomban. Márciusban, a kitelepítés 65. emléknapján rendezett Erdély Jenő Dalkörtalálkozón szerepeltünk meghívott vendégeinkkel, majd másnap a német nyelvű misén énekeltünk, ezúttal a zenekar fűvósainak kíséretével. A húsvéti ünnepkörben a Passió éneklésével vettük ki részünket. Kórustalálkozón vettünk részt Várgesztesen, majd szüreti felvonuláson Alsógallán. Szeptemberben a leányvári templomban adtunk közös koncertet az olaszországi Trieszt város

kórusával. Így érkezünk el a csolnoki fellépéshez, ahol egy szép műsor keretében együtt ünnepeltük a kórus 60. jubileumát.

December 4-én a hagyományos „Sing mit!” kerül megrendezésre a Falumúzeumban. Az év zárásaként, **december 24-én közös betlehemezésre várjuk a falu apraját-nagyját, hogy együtt várjuk megváltónk megszületését.**

Gerstner Ferenc

Békés Karácsonyi Ünnepeket és eseményekben gazdag Boldog Új Évet kívánunk!

Köszönjük támogatóinknak, segítőinknek és kultúrcsoportjaink valamennyi tagjának
egész éves áldozatos munkáját!

Leányvári Német Kisebbségi Önkormányzat
Leányvár Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület

MOZAIKOK EIFERT ANDRÁS LEÁNYVÁRI BOGNÁRSEGÉD ÉLE- TÉBŐL, AKI FERENC JÓZSEF BÉCSI SÉTÁIN MÉG INTEGETVE ÜDVÖZÖLTE A CSÁSZÁRT

A Munkásotthon Önszegélyző és Önművelő Egyesület Leányvári Fiókotthona történetének (1931-1945) feldolgozása kapcsán került előtérbe Eifert András gazdag élete és munkássága. A művelt és tehetséges bogrnársegéd a leányvári munkásotthon megépítésének és működésének teljes időszakában az otthon többször újjáavasztott és nagytekintélyű titkára volt. A 220 fős létszámú leányvári fiókegyesület közel másfél évtizedes színvonalas munkáját az ő titkári gondoskodása és igyekezete meghatározóan befolyásolta. Az értékes dokumentumokat és szép fényképeket Eifert András unokája, Stadtmüller Teréz őrizte meg, és emlékeivel segítségemre volt az emlékező írás elkészítésében, amelyért ezúton is köszönetet mondok. A vele történt beszélgetés alapján készült az emlékezés, amely helyi vonatkozású kordokumentuma az Osztrák-Magyar Monarchia utolsó évtizedének, és a trianoni

megcsonkításból ébredő Magyarország eszmélésének, ébredésének.

Eifert András még a XIX. század gyermekeként, 1892-ben született Leányváron. A szép írással kiállított egy oldalas „Elemi népiskolai bizonyítvány” „dicséretes erkölcsi magaviseletű, példás szorgalmú” és többségében „kitűnőnek” minősített tantárgyi ismereteit igazolja. Kortörténeti adalék, hogy a bizonyítvány külön kiemeli, hogy „magyarul megtanult- e és milyen mértékben? Folyékonyan” – volt a szabatos minősítés. Bizonyítványát Dr. Purtt Iván akkori plébános mint iskolaszéki elnök és Zettler Ede kántor-tanító aláírása záradékolta. A ritka dokumentumon olvashatjuk az ovális formájú, díszes pecsét szövegét: „R[ómai] K[atolikus] Iskolaszék, Leányvár pecsétje”. A bizonyítvány Leányváron, 1910. június 13-án lett kiállítva.

András apja mindhárom fiúgyermekének szakmát kívánt biztosítani, így került a szorgalmas és jófejű gyermek az esztergomi főképtalan uradalmi birtokának bognárműhelyébe. A közeli Kiscsév-pusztán megismerte és kitanulta a szakmát és bognár segéd lett, amelytől kezdve a többi iparos társához hasonlóan már őt is úrnak szólították a pusztai cselédek.

Az unoka, Teréz emlékezik a nagypapa többször ismételt történetére: „Amikor apám befogta lovait a kocsiba, mielőtt elindult volna velük útjára, az ostornyéllel a lovak elé mindig keresztet rajzolt a földre.” Ő így indult napi munkájára. Fohásza egyszerű, tömör és gyors volt.

Eifert András iskolai bizonyítványán még jóformán meg sem száradt a tinta, amikor négy napra rá, 1910. június 17-én, Perédy [?] főszolgabíró iparhatósági képviselőként aláírta 178/910 számú munkakönyvét, amely az 1884. évi XVII t. cz. [törvény cikk] szerint „állítattott ki, a 6/910 sz. községi bizonylat és tanoncz szerződés” alapján. Munkakönyvének első oldalán olvashatjuk, hogy vele készült a 12.573 számú ipt.sz. [ipari tanoncz szerződés].

Az esztergomi járási főszolgabíró körbélyegzője és az 1908. évi jelzetű, 30 filléres, címeres okmánybélyeg hitelesíti a munkakönyvet. A jó állagú, sárgult munkakönyv 14 (!) munkahelyet sorol fel. A munkahelyek és a munkakörök felsorolása is beszédes képet nyújt a K. und K., (kaiserlich und königlich) a császári és királyi monarchia utolsó időszakáról. A munkáltatók már akkor is óvatosak voltak, mert a 14 munkahely közül csak egy tüntette fel 1912-ben a munkabér rovatban a „napi 5 Korona” munkabért, a többi pedig rendre a talányos „egyezmény” kitételrel leplezte a lényegét. Az első világháború éveiben a dorogi bányaüzemet hadi üzemmé minősítették és a napi munka-

időt 8 órában határozták meg. A munkások panaszleveléből ismert, hogy hetente a munkaidőt 3 alkalommal 6 órás fizetés nélküli túlórákkal fejezték meg.

Ez időben a bányászok napi munkabére szintén 5 korona volt. Egy liter tej 24 fillérbe, egy KW villanyáram fogyasztása 5,7 fillérbe került. A bányászok bére csak a világháború éveitől növekedett, de ekkor már a központi ellátásból biztosított kedvezményes zsír kg-ja 4 korona, a cukor kg-ja 1 korona, a liszté pedig 78-82 fillér volt. A vágárok napi bére elérte a 10-13 koronát, a külszíni munkákért pedig napi 7-12 korona volt a fizetés. A mezőgazdaságban az átlagos napszámbér 2 korona körül szóródott. A munkakönyv kiállításában hivatkozott törvénycikk a 100. § -ban, előírja, hogy csak a „15. évét betöltött és gyakorlati ipariskolát bevégezt” személy kaphat munkakönyvet, de a 89.§-ban azt is fontosnak tartja, hogy „az iparos köteles időt engedni arra, hogy a segéd vallása ünnepnapjain az isteni tiszteletet látogathassa.”

A századforduló éveiben országunk jelentős agráripari ország lett. Élelmiszeriparunk európai, azon belül pedig malomiparunk világviszonylatban is az elsők közé tartozott. Az iparosodást jól reprezentálta, hogy a nemzeti jövedelem termelésében a mezőgazdasági szektor hozamai 60 %-ról 44 %-ra csökkentek, és az ipari termelés és a szolgáltatás volumenmutatói váltak meghatározókká. 1913-ban egy magyar munkás kétszer annyi jövedelmet állított elő, mint a Kiegyezés korszakának kezdeti éveiben.

Budapest utcáin virágkorukat élik a lófogató bérkocsik, az egylovas konflisok és a kétlovas fiákerok, amelyek már gumirádlis kivitelben és dörzsfékekkel készülnek, de 1887-ben már közlekedik az első Siemens-Halke fejlesztésű villamos. 1895-ben Kandó Kálmán megtervezi első híres villanymoz-

donyát, 1896. május 2-án pedig felavatják Európa első földalatti vasútját. A Ferenc József nevét viselő vasút az Andrássy út alatti 3,7 km-es szakaszon szállította utasait. A híres Ganz és Láng gépgyárak mellett, a közös hadsereg fejlesztése a hadiiparnak ad növekvő megrendeléseket, és létrejön az ország legnagyobb ipari komplexuma, a csepeli Weiss Manfréd konzern. 1913-ban Győrben termelni kezd a monarchia legnagyobb ágyúgyára. Orsován 3 király avatja a Vaskapu-csatornát, Budapesten pedig átadják a forgalomnak a Ferenc József hidat.

A központi millenniumi ünnepségek elsőszámú díszvendégei Ferenc József császári főméltósága és felesége, Erzsébet királynő, aki magyarbarátsága miatt mindenütt kedvelt és népszerű. Ferenc József 86 évéből 64 évet töltött a trónon. 1867-ben magyar királlyá is megkoronázzák. 1867-1918 között 19 kormány váltotta egymást. A szabadelvű politika mellett az uralkodó személye jelentette sokak számára a stabilitást és a folytonosságot.

Bécs a boldog békeidőket éli.

Eifert András bognársegéd két évet Bécsben a K. und K. Hofwagenfabriknál dolgozik. Többször is mesélt Teréz unokájának a ferencjózsefi Bécsről, amikor még ő is integetett a reggeli sétáit tartó kedvelt és közvetlen uralkodónak. A fiatal segéd emlékezetében a szabadság és a demokrácia a szabad séta emlékképeivel társult. A császár és király képét látták az emberek a gyufásdobozokon, a bélyegeken és a pénzeken. Alattvalói ismerték, tisztelték és szerették uralkodójukat. Mindennapos eseménynek számítottak a schönbrunni botanikus kertben. A császári unokák társaságában töltött uralkodói séták, amelyeken Ferenc József katonai egyenruhában kard nélkül, sétabot-

tal járva gyönyörködött a rendben tartott virágágyakban, esetenként elbeszélgetett a munkálkodó kertészekkel. Közismert volt, hogy kedvenc virágai a tavasz első hírnökei, a friss hóvirágok voltak, és kedvelte a marhahúsból készült egyszerű ételeket. A zene szeretete a Strauss-ok bécsi világában mindenkinél természetes volt. A katonai parádék rezesbandája, pattogós dallamaival Bécs ünnepeihez tartozott, épp úgy, mint a Stephansdomból induló Úrnapi körmenet, amelyen díszes viseletében vonult a nép az előkelőségekkel, és 8 fogatos üveghintójából a császár és a királynő üdvözölte az ünneplő sokaságot. A fényes császári hintót a huszárdíszruhájukba öltözött magyar testőrök fehér lovas százada kísérte.

Eifert András munkakönyvének megsárgult lapjai visszavezetnek a munka világába. A fiatal segéd első munkahelye a párkány-nánai Aschermann Béla bognármester műhelye volt. A mester az esztergomi főképtalan nánai uradalma jószágfelügyelőségének dolgozott. Az első világháborúig eltelt négy röpke évben nyolc munkahelye volt Eifert Andrásnak. Munkahelyein „bognár segédként” többnyire kocsigyártás folyt, de dolgozott a budapesti Beiczi Győző és Fia képkeret és keretléc gyártó műhelyében és Mátrai, Feik és Társa korong- és létragyárában is. Katonának a már említett Hofwagenfabrikból (udvari kocsigyár) vonult be 22 évesen, amit a tulajdonos Rohbacher úr munkakönyvi bejegyzése is igazol. Az egykori bécsi XIII. kerületben lévő műhely helyén napjainkban a bécsi villamos múzeumot találjuk, amelyben megcsodálhatjuk az első, ló és gőzgép vontatta hangulatos és színes bécsi villamosokat.

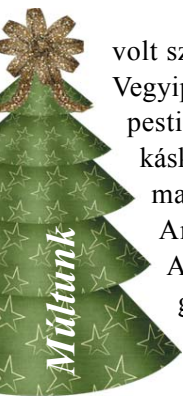
Kifejező az ebben az időszakban, 1912-ben készült bécsi fénykép, amelynek központi ülő alakja, a pipázó tulajdonos Rohbacher úr. Az álló sor jobb szélén Eifert András jobb kezében virággal átkarolja a fekete hajú bécsi szépséget. A bal szélén látható sültös sapkás, kerékpáros személy már kifejezetten a munkás-polgár eleganciáját igazolja. A tömörgumis kerékpár csengője a kormányhoz vezetett vékony lánc meghúzásával adott folyamatos, éles csengő hangot. A kerékpáron a nagy áttételű láncokerekek és a vázhoz csatolt háromszögletű bőr szerzsámtáska a kerékpár viszonylagos gyorsaságára és a gyors javíthatóság összkomfortjára utal.

A segédek fényes laccipői, elegáns öltöneyei, a mellényzsebeket díszítő óraláncokkal, a keményített fehér inggallérok a nyakendőkkel és a magas uras kalapjaikkal a polgárosodó munkásarisztokrácia létbiztonságát igazolják. A fénykép háttérének lombtalan fái alapján feltételezhető, hogy a felvétel késő ősszel készülhetett, amikor a kézben tartott virág többet is jelenthetett a szokásos figyelmességnél. Teréz unoka érdeklődésére a nagypapa azt válaszolta:

„hát tudod, az a tulajdonos lánya volt”, amit igazolni látszik a hölgynek apja vállára hajló szép keze. A kezekben tartott cigaretta, szivar és pipa az eltérő karakterű nemzedékek jelképe is lehetne.

Az élet virágában lévő bognársegéd az olasz frontra került. Amikor az Isonzó-menti csaták előtt a tábori lelkész velük együtt a győzelmükért imádkozott a jó Istenhez, ő fanyar humorral megjegyezte társainak: „de hiszen a frontvonal túloldalán is győzelmükért imádkoznak a katonák”. Teréz fényképet mutat, amelyen katonatársaival látható az emeletes faágyszerű tábori tákolmányok előtt. Az unoka gondosan őrzi a nagypapa saját bejegyzésű, gótbetűs német – olasz szótárát, amit azért vásárolt, hogy ha netán hadifogságba kerül, megértsék fogvatartói.

A világháborúból szerencsésen hazakerülve szakmájában tovább dolgozott. A budapesti Lövész utcában a „Ganz-féle Villamosági Rt”-nél ácsként dolgozott, majd az albertfalvai ipartestület igazolja, hogy 1926-ban a Neuschlosz- Lichtig Repülőgépgyár és Faipari Rt-nél volt bognársegéd. A gazdasági válság időszakában már nehezebb

volt szakmájában munkát találania. A Thió Vegyipari Rt-nél gyári munkásként, az Újpesti Posztógyár Rt-nél pedig fonó munkásként dolgozott. Józsefattilásan fogalmazva ekkortájt kezdett „kitantorogni Amerikába másfél millió emberünk”. Andrásához is közel került a kivándorlás gondolata, de nem követte jó barátját, aki Amerikában próbált szerencsét.

Utolsó munkahelye a szénbányák homokvasúti üzemében volt, ahol mindent meg tudott csinálni, amihez fa kellett. Nyugdíjba kerülésével a Salgó-Tarjáni Köszénbánya Rt. Dorogi Bányagazgatósága bebélyegezte munkakönyvébe, hogy „szolgálatból való kilépése mindennemű igényét a társ és betegsegélyző pénztárhoz megszüntette”. A biztonság megszűnése sok embert visszatartott attól, hogy elhagyja a nehéz és túlfeszített munkát jelentő bányász életet.

A családi fénykép 1922-ben készült leányvári házuk előtt, amelyen feleségével, Zsolnay Teréziával együtt látjuk a fiatal apát. Az anya ölében tartja Mária lányát, aki a leányvári Herháger József felesége lett. A képen látható szép fiú a család nagy bánatára 24 éves korában tüdőgyulladásban halt meg. Rozália leányuk még csecsemő korában halt meg.

Teréz lányuk pedig még nem élt a felvétel készültékor. A később született szorgalmas Eifert Teréz, Stadtmüller Simon hűséges felesége lett. Gyermekek már a sokadik Teréz a Zsolnay-ágon, mivel ez tradicionális elvárás volt az egymást követő nemzedékek között. Eifert Andrásné, született Zsolnay Terézia nagyapja, testvére volt annak a Zsolnay Vilmosnak, aki a híres pécsi porcelán, manufaktúrát megalapította és felvirágoztatta.

Életük nyugdíjas éveiben készült fényképükről bizonyára többen felismerik az Eifert házaspárt, hiszen az időben közelebb van a ma még számosabb középkorú nemzedékhez. A Szabad Föld falinaptára mutatja, hogy a kép 1979-ben készült, amikor András bácsi 87 éves volt. Életszerűen beszédes a pohár teájuk mellett érvelő kézmozdulataikat megörökítő felvétel. Az asztal fölötti falrészén a bibliai „utolsó vacsora” bibliai képét látjuk, a sarokba támasztott

fa mankó Teréz nagymama lábtörés miatti nehézkes mozgásához szükséges segédeszköz. Az asztalon szalmavirág csokor és hamutálca. Teréz mondja, hogy a pipadohány és a szivar mindig a konyhakredenc tetején volt bekészletezve és szárítva. A hét közbeni pipázást a vasárnapi szivarozás tette változtatossá.

Fényképek igazolják a nagypapa szakszerű méhészkedését. Simon vejének is megtanította az ősi szakma szépségeit és hasznosságát, ő is jó méhészt lett.

Gondozott házuk díszes akácfa kerítését egy életre szólóan készítette el a hajdani bognársegéd. Amikor a 70-es években Leányváron jártak a műemlékvédelem szakemberei, e szép utcai kerítésről több felvétel is készítették. Az íves és bordázott elemekből álló kis- és nagykapu a megmunkált tartó oszlopokkal olyan alapos kezelést kapott, hogy évtizedekig állta az idők vas fogát. A tapasztalt idős méhészek ismerik az eljárást. A méhkaptárak belső oldaláról lekapart „méhszurom”, a propolisz alkoholos oldatából készült fakonzerváló házi készítmény mindennemű gomba és rovarkártevőtől megmenti a fát. Egyiptológusok a tetemek balzsamozásánál is kimutatták a propolisz használatát. E természetes anyag nagyfokú fertőtlenítő és fájdalomcsillapító hatása miatt régóta használatos a népi gyógyászatban, ma pedig a gyógyszergyárak keresett gyógyászati alapanyaga, amelyből számos hatásos gyógyszer készül.

Teréz szépen felújított és berendezett lakásában ma is használja azt a sámlit, amit évtizedekkel ezelőtt még a nagypapa készített, mert szavai szerint azon „biztonságosan és jól lehet ülni a cserépkályha előtt.”

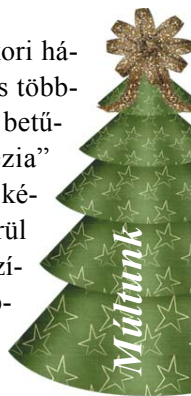
A nagyszülők Erzsébet u. 26. számú tataros házában minden famunkáját a nagypapa készítette. A bútorok méretének megválasztásánál figyelembe vette a helyiségek

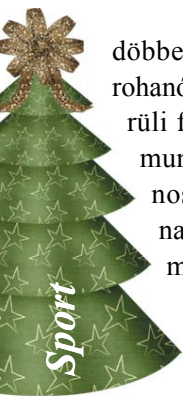
méreteit és használati jellegét. Egykori házuk folyosói bejárata előtt magam is többször olvashattam a fából kifűrészelt betűket „Eifert András és Zsolnay Terézia” nevének betűit alakította ki a gondos kézimunka. Ami a házban és a ház körül fából volt, azt mind a nagypapa készítette, sorolja az unoka (sodrófa, képerkeret, gyerekasztal, gyerek szék a Herhäger fiúunokáknak, rénfa, káposztás hordó az orsós szárral, amellyel préselték a savanyú káposztát).

Testvérét, Pált 8 gyermekével Németszágra telepítették. Ő és családja kiszállt a vagonból és itthon maradt, amikor a bányaszokat mentesítették a kitelepítés alól. A „barna pestis” szedte áldozatait. A sváb fiúk egyike – másika önként jelentkezett német katonának. Ő azt mondta a meggondolatlan szülőknek, hogy „hívatlanul a lagziba sem megy az ember.” Utolsó éveiben már sokat pihent. Kedvelt pihenőhelye a méhes színben elhelyezett heverője volt. E heverő két oldalára egy-egy kis asztalkát készített, amelyen a bort és a vizet tartotta. Dolgos méhei között többnyire megenyhült a fáradtsága.

„Úgy látszik, megjött a behívóm” – nyugtázta kesernyésen növekvő fáradékonyságát. Még betegesen is behordta a napi tüzelőt a konyhájukba és a szobájukba. „Szükségem van a mozgásra” – ismételte a féltő intelmekre válaszolva. 91 évet élt. Hosszú, munkás élete után sokan búcsúztunk tőle a leányvári temetőben.

Befejező mondataimmal köszönetet mondok az unokának, Stadtmüller Teréznek, aki gondosan megőrizte a nagypapa munkás életét igazoló dokumentumokat és a sok fényképet. A vele történt beszélgetéseim, az ő „nagypapa élményei” érlelték meg bennem, e nagyszerű ember emlékének megőrkötését. Az írás készítése közben

döbbsentem rá arra a mulasztásra, amelyre rohanó életünkben kevésbé figyelünk. Elkerülő figyelmünket sok lakótársunk példás munkásságának közzététele, pedig hasznos életbölcsségeikre mindnyájunknak nagy szüksége lenne, amit sokszor magunknak sem merünk bevallani.

Eifert András évtizedes közéleti munkássága életének egy külön fejezete, amelynek bemutatására a volt munkásotthon felújításának közös öröme is jó alkalom. Az ő egyleti titkársága szinte predesztinálja a 30-as, 40-es évek sokszínű és tartalmas községi kulturális munkájának feltárását. Az Ő eredményes igyekezetével mindenütt találkozunk. Szervezte a szegény bányász családok karácsonyi munkásotthoni ajándékozását, örömmel töltötte el egy-egy munkásotthoni bál sikere, része volt a községre jellemző gazdag színjátszó hagyományok megalapozásában, példás rendet tartott a munkásotthonnal kapcsolatos egyleti szervezeti élet kereteinek, feltételeinek biztosításában. Hiteles személyisége biztosíték volt a kulturális tevékenység központi és

helyi anyagi feltételeinek előteremtéséhez. Van még tennivalónk az Ő példás közéleti munkásságának feltárásában.

Forrás munkák:

- A Munkásotthon Önszegélyző és Önművelő Egyesület évkönyvei.
- Dorogi füzetek 21. száma. (a Dorogi Arany János Városi Könyvtár kézi könyvtárából); KEMŐL: A leányvári munkásotthon tervrajzai a Pick gyűjteményből;
- Nádas József: A magyar falu válsága;
- Budayné Mosonyi Klára: Dorogról a Dorogiaknak; MEK: Az ezredév; Királyok könyve.
- Eifert András munkakönyve, iskolai bizonyítványa és a róla készült fényképek.
- Stadtmüller Teréz tulajdonában, Leányvár.
- Internet

Leányvár, 2011. december 3.

Dr. Szakmár János

Judo – hírek

- Jól szerepeltek a leányvári judosok a **Felnőtt 2. osztályú bajnokságon**, melyen az ifi és junior korú versenyzők is kiválóan teljesítettek.

Egyéni eredmények: Willinger Ivett 2. hely (junior korú), Mogyorós Gábor 2. hely, Rábai László 3. hely (junior korú), Vadas Dániel 5. hely (junior korú), Faragó Norbert 5. hely (ifi korú).

- Baján rendezték a tíz évesek /**diák „C”** korcsoport/ **egyéni Magyar Bajnokságát**, valamint a **Régiós Csapatbajnokságot**.

Egyéni eredmények: Kardos Tímea 1. hely, Herberth Kamilla 3. hely.
(Kardos Tímea 2011-ben 16 db aranyérmét szerzett nemzetközi és hazai versenyeken.)

Az Észak-Dunántúli Régió válogatott női csapata az első helyen, míg a fiú csapata a második helyen végzett.

Csapattagok Leányvárról: Kardos Tímea, Herberth Kamilla és Garzó Áron.

- Az UTE csarnokában rendezték a **junior és serdülő csapatbajnokságot**. A leányvári judosok két női, egy férfi junior, valamint egy serdülő női csapattal indultak. A csapatokat az Ippon Tatabánya, Rovin és TJC versenyzői segítették, a leányváriak pedig serdülő fiúkkal támogatták a tatabányai csapatot.

Junior női mezőnyben az első csapat összes mérkőzést megnyerve bajnok lett, míg a második csapat a negyedik helyen végzett. Az egész csapat kiválóan teljesített.

A serdülő női csapat szintén a negyedik helyen végzett.

- **Férfi junior csapat ezüstérem.**

Az első mérkőzésen kemény csatában a Baja csapatát győzték le, az elődöntőben pedig Szekszárd ellen nyertek. A döntő mérkőzést a BHSE ellen elveszítette el a csapat, így a második helyen végeztek. Idáig ez a leányvári junior fiúk legjobb csapateredménye.

Csapat tagok: Faragó Norbert, Zorics Richárd, Szabó Frigyes, Bartus Gergő, Navratil László UTE, Tasi Zoltán, Rábai Attila, Rábai László, Vadas Dániel, Szikora Kristóf, Pásztor Gergő és Kerstner Róbert.

Pfluger Antal
SE elnök

A karácsony és a Jézuska gyerekszemmel

Tavaly, a decemberi ünnepek közeledtével a Mikulásról beszélgettem kisgyerekekkel. Nagyon kedves kis párbeszédnek születtek, melyeket – bízom benne – szívesen olvastak szüleik, ismerőseik, de bárki más is Újságunk hasábjain. Idén, az előbbihez hasonlóan, a karácsonyról, illetve a Jézuskáról beszélgettem 6-9 éves leányvári gyerekekkel. Egyikükben sem csalódtam: mindenki kedvesen és lelkesen válaszolt kérdéseimre. A nagyobbaknak azt is elmondtam, hogy ha nem bánják, válaszaikat a Leányvári Újságban olvashatják újra. Ennek volt, aki örült, volt, aki inkább zavarba jött.

Galonics Hanna és Lilla (9 évesek)

Az iskola épületében, délután beszélgettem velük, csak a végén árultam el a lányoknak, mire készülök. Mindketten lelkesen és – ikrek lévén – teljesen egyszerre vagy egy-

más gondolatát kiegészítve válaszoltak kérdéseimre.

- Tudjátok, milyen ünnep kezdődött a hétvégén?
- *Advent.*
- Mit jelent ez a szó?
- *Készülünk a karácsonyra, várjuk a karácsonyt.*
- Ti hogyan várjátok?
- *Gyertyagyújtással, misére járunk, adventi naptárat készítünk, ajándékokat szoktunk készíteni.*
- Kivel készítitek el az adventi naptárat?
- *Most anya fog segíteni, de volt olyan is, amikor megvettük.*
- Várjátok már a karácsonyt?
- *Igen!*
- Mit gondoltok a Jézuskáról?
- *Ő Isten fia.*

- Hogy van kapcsolatban a Jézuska a karácsonnyal?
- *Akkor született, őt ünnepeljük. Ajándékozunk is, a karácsony a szeretet ünnepe.*
- Ki hozza az ajándékokat?
- *A Jézuska!*
- Hogyan?
- *Megveszi a boltban és elhozza nekünk. Apa mondta egyik nap, hogy a Jézuska már volt a pénzért. Eből veszi meg az ajándékokat.*
- Honnan tudja, hogy mit szeretnétek?
- *Elküldünk neki egy levelet november végén vagy december elején.*
- Postára adjátok?
- *Igen.*
- És mit írtok a borítékra?
- *Tc.: Jézuska. És ráírjuk a mi nevünket is. Megint fogunk szerepelni karácsonykor a templomban! Anyáék mindig utolsónak jönnek, és ilyenkor mindig azt hiszem, hogy addig ők pakolják ki az ajándékokat...*
- És ez így lehet szerinted?
- *Nem.*
- Mi volt idén a legnagyobb kívánságotok, amit a levélben kértetek?
- *Hanna: egy napló, ami zárható.*
- *Lilla: egy élő kiskutya + 2 tányér + 1 nyakörv + 1 póráz. Eledelt pedig a zsebpénzemből fogok neki venni.*

Bár a lányok úgy gondolják, a kiskutyát most nem fogja tudni meghozni nekik a Jézuska, kívánom nekik, hogy a közeljövőben ez a kívánságuk is teljesüljön!

Lappó Krisztián (10 éves)

Krisztián már tavaly is megosztotta velem gondolatait a Mikulással kapcsolatban. Mikor látta, hogy Hannát és Lillát félrehívtam egy terembe, már sejtette, miről lehet szó. Kérte, hogy ismét beszélgessünk. En-

nek természetesen semmi akadályát nem láttam.... ☺

- Tudod-e, milyen ünnep kezdődött vasárnap?
- *Advent.*
- Ez miért ilyen egyértelmű?
- *Mert vasárnap már a második gyertyát fogjuk meggyújtani a koszorún.*
- Készítettetek vagy vettetek?
- *A tavalyit vettük elő szerintem...*
- Te hogyan készülsz a karácsonyra?
- *Úgy szeretném, hogy anyának, apának, a húgomnak, mamának, papának szeretnék csinálni vagy venni valamit.*
- Tudod már, hogy mit?
- *Még nem, de kitalálom.*
- Neked ki fogja hozni az ajándékot?
- *Fogok kapni a mamáéktól, anyáéktól, keresztanyukáméktól, nénéméktől.*
- És mit gondolsz a Jézuskáról?
- *Azt tudom, hogy nincsen, hogy anyáék hozzák az ajándékokat, mert a Jézuska régen fönt van a mennyben.*
- A karácsonyfát együtt szoktátok feldíszíteni?
- *Igen, amikor a hugi elalszik, és azt mondjuk neki, hogy a Jézuska hozza.*
- Ő úgy tudja, hogy az ajándékot is a Jézuska hozza?
- *Igen.*
- De szerinted ez nem így van...
- *Nem. Anyák ezt mondják nekem is, de szerintem nem így van, mert Jézus meghalt az utolsó vacsora után, mert elárulták, és már a mennyben van.*

Balogh Kristóf (7 és fél éves)

- Tudod, hogy milyen ünnep kezdődött a hétvégén?
- *Advent.*
- Honnan tudod?
- *Kész a koszorú.*
- Ki készítette?

- Noémivel csináltuk, én is segitettem neki egy kicsit.
- Mit jelent az advent?
- A karácsony közeledését.
- Várodot már?
- Igen!
- Miért? Mi a jó benne?
- Szép a fa, szépek az ajándékok... Én rollert, pénztárcát és biciklitartót kérek! A rollert azért, mert már tönkretettem, a biciklitartót is tönkretettem, a pénztárcát pedig azért, hogy legyen hova tenni a zsebpénzemet. Csak olyanokat kérek, amik kellenek.
- Kitől kérted ezt a sok mindent?
- A Jézuskától.
- Hogyan tudtad kérni?
- Lediktálom anyáéknak, mit kérek, és ők ezt eljuttatják a Jézuskához.
- Ő hozza az ajándékot?
- Igen.
- Hogyan?
- Valahogy elküldik neki a leveleket, ő megnézi, bemegy a boltokba és elhozza az ajándékokat.
- És a karácsonyfát is ő hozza?
- Igen.
- Egyedül?
- Azt nem tudom.
- Én mindig is úgy képzeltem, hogy az angyalok segítenek neki.
- Lehet...
- Te magad szoktál másoknak ajándékot készíteni karácsonyra?
- Nem, max. a Nyuszinak rajzoltam...
- A nővéreid is szoktak levelet írni a Jézuskának?
- Hát, még sose láttam, de gondolom, hogy igen, mert ők is szoktak ajándékokat kapni!

Varga Zsófia (6 éves)

Kevéssé lett volna motiváló, ha közlöm vele, hogy az újság számára szeretnék vele

„interjút” készíteni, így arra kértem, segítsen nekem megfejtetni egy titkot. Édesanyjával otthonukban fogadtak, Zsófi pedig a várt lelkesedéssel állt kötélnek:

- Látom, díszek vannak az ablakaitokban, sőt, pár napja már sok ház ki van világítva, fel van díszítve. Miért?
- Jön a karácsony!
- Te hogy készülsz rá?
- Behozzuk a fát, ide letesszük, ráarakjuk a díszeket meg a csillagot! (Mutatja is, mindez hogyan történik, lelkesen járkal körbe a szobában.) Délután elmegyünk a templomba, megnézzük a gyerekek előadását, énekelünk, és mire hazajövünk, már ott vannak a karácsonyfa alatt az ajándékok.
- Hogyan kerülnek ide az ajándékok?
- Angyalkák megveszik a boltban és idehozzák.
- Honnan tudják, hogy te mit szeretnél?
- Van, aki fejből is tudja, de én le szoktam rajzolni nekik, mit kérek.
- És idén mit kértél karácsonyra?
- Rajztáblát, ami világít a sötétben és változtatja a színét. Meg egy olyan korcsolyapályát a póniknak, ami szintén világít. És egy teleszkópot!
- Mit fogsz vele megvizsgálni?
- Hát a bolygókat! (Meg is mutatja az ágya fölé, a falra ragasztott bolygók képeit, a Földön azt is megmutatja, hol vannak a házak.)

Zsófi nagyon be tud lelkesülni, és sok minden iránt érdeklődik, így közben el-elte-relődik a szó. Majd egyszer csak megkérdezi:

- Beszélgetünk még?
- Látok itt az ablakban valami érdekeset. Mi ez?
- Adventi naptár.
- Hogyan kell használni?

- Minden nap ki kell belőle venni egy csokit.
- És ha már az összes elfogyott?
- Addigra megérkezik a karácsony.
- Látom, van mellette egy Mikulás-csizma is. Mit gondolsz a Mikulásról?
- Kedves és jó ember. Szereti a gyerekeket..., meg a felnőtteket is, mert régen ők is gyerekek voltak!

Szerintem vannak pót Mikulások, akik segítenek az igazi Mikulásnak, ha sok dolga van. Képzeld, tegnap a Mama nézte a Híradót, és láttuk az igazi Mikulást, Lappföldről! Túró Rudi autón ment. ☺

A beszélgetés után Zsófi elmesélte azokat a meséket, amiket ő talált ki és rajzolt le képről – képre egy-egy füzetbe, majd kaptam tőle logikai feladatokat, és jutott idő egy kis társasjátékozásra is.

Attól függetlenül, hogy beszélgetőtársaim fiúk vagy lányok, óvodások vagy 1-2 évvel idősebbek voltak, számomra az derült ki, hogy a karácsony és az ajándékozás misztikuma, varázsa mindannyiuknál megmaradt. Bár ez a varázs idővel bizonyára átalakul, mindenkinek azt kívánom, hogy meg ne szűnjön soha!

Misik Hajnalka

Ünnepi receptek

Receptjeimet azoknak ajánlom, akik a hagyományos ételek mellett (vagy helyett) szívesen kísérleteznek új ízekkel az ünnepi konyhában.

Halkrémes töltött tojás

Hozzávalók 8 darabhoz:

- 4 tojás, só, fehér bors, 1 kis csokor petrezselyem
- 1 kis doboz olajos tonhal (80g), 4 darab olajos ringli
- 10-12 kimagozott olívbogyó, 1 dl majonéz
- ¼ kávéskanál Worcester szósz, fél zöldcitrom, csilipor
- 8 szelet szendvicskenyér, piros húsi paprika

A tojásokat erősen sós vízben, a forrástól számítva 10 percig főzzük, majd hideg vízben lehűtjük, meghámozzuk. Derékban félbevágjuk, sárgájukat kiemeljük, a „fehérjekelyhek” aljából pedig levágunk 1-1 vékony szeletkét, hogy ne billegjenek. A petrezsely-

met leöblítjük, levélkét lecsipkedjük, néhány kivételével finomra vágjuk.

A tonhalat, ringlit és az olívbogyót lecsipegetjük, turmixkehelybe tesszük. Hozzáadjuk a főtt tojássárgákat, a petrezselymet, a majonézt, a Worcester szósz, ízlés szerint zöldcitromlevet, csiliport, sót, őrölt fehérborsot, és finom péppé habosítjuk. Habzsákból vagy csak egyszerűen kanállal a tojáskelekbe púpozzuk.

Egy 5-6 cm átmérőjű virágformával 8 alakzatot szúrunk ki a kenyérszeletekből, és zsiradék nélkül mindkét oldalukat megpirítjuk, lapos tálra helyezzük. Közepükre egy kevés majonézt pöttyintünk, abba ültetjük a tojásokat. Tetejüket további majonézzel, csíkokra szelt pirospaprikával, a tál szegélyét pedig a félretett petrezselyemmel díszítjük. Fogyasztásig hidegen tartjuk. Pirított kenyérrel kínáljuk.

Pezsgőben párolt pulykamell

Végy egy szép pulykamellfilét, spékeld meg néhány fokhagymagerezddel és jó néhány citromkarikával. Tartsd szeliden musztáros, tejszínes pácban egy éjszakán át. Másnap töröldesd szárazra, sózd meg és hints rá durvára őrölt fehérborsot. Helyezd alaposan kivajazott sütőedénybe, önts alá egy pohár száraz pezsgőt, majd lefedve párold tejszínnel, erőlevessel és pezsgővel felváltva, de igen gyakran locsolgatva. Ha már porhanyósnak véled, vedd le a fedőjét és egyik, majd másik oldalán süsd pirosra. Levél megöntözve, mazsolamártással add az asztalra.

Mazsolamártás

Margarinból és lisztből világos rántást készítnék és beleszórjuk a megmosott mazsolát. Vízrel vagy erőlevessel mártás sűrűségűre felengedjük és cukorral vagy mézzel, valamint citromlével ízesítjük. Jól átforraljuk. Lehet még fehérborssal, szegfűszeggel is fűszerezni.

Jó étvágyat!

Sándori Klára

Egyházi események

Dec. 16.	15.30 – 16.45	Szentgyónási lehetőség
Dec. 17.	9.00 – 15.00	Adventi csendes nap a plébánia hittan termében. Közös lelki felkészülés a Karácsonyra. Előtte ajánlatos a szentgyónás elvégzése.
Dec. 24.	15.30	Pásztorjáték és karácsonyi éneklés a Német Nemzetiségi Dalkör közreműködésével
	22.00	Éjféli mise
Dec. 25.	8.45	Ünnepi mise
Dec. 26.	8.45	Szentmise Szent István vértanúról
Dec. 31.	17.00	Év végi hálaadás
Jan. 1.	8.45	Ünnepi szentmise

Anyakönyvi hírek

Megszületett:

Tóth Zsuzsanna és Lappó Attila leánya: Noémi Anna
(2011. 10. 27.)

Teknős Magdolna és Misik Levente leánya: Leonóra
(2011. 11. 05.)

Dr. Pác Emőke és Pédl Mihály fia: Gergely (2011. 11. 07.)

Születésnapjukat ünneplik:

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk október és november hónapban született polgártársainknak!

Külön gratulálunk a szép kerek évfordulóhoz:

Urbán Gyuláné (60 éves)

Kiss Margit (60 éves)

Nagy Imre (80 éves)

Kiss Károlyné (90 éves)

**Áldott, békés Karácsonyt és
Boldog Új Esztendőt kívánunk**

Leányvár minden lakójának!

A Leányvári Újság szerkesztősege

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung • Leányvár község lapja • Megjelenik minden hónapban • Lapzáta: minden hónap ötödikén •
Kiadja: Leányvár Polgármesteri Hivata • Soksorozítas: FÉBÉ Kft. • Megjelenik 260 példányban • Főszerkesztő: Misik Hajnalka • Szerkesztő: Dr. Szakmár János • Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban • Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes.

Elérhetőség: leanyvariujsg@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

2011. december 16.

ISSN 2060-4874